

AMERIŠKA DOMOVINA

NO. 136

AMERICAN HOME

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, JULY 17, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

Političen cilj obiska Clifforda v Saigonu

Obrambni tajnik C. Clifford je v Južnem Vietnamu, da bo ob blizu proučil položaj in nato o njem poročal predsedniku L. B. Johnsonu, ko bo ta koncem tedna prišel v Honolulu na razgovore s predsednikom Južnega Vietnama van Thieu-jem.

SAIGON, J. Viet. — Na frontah državljanske vojne v Vietnamu vlada relativno zatišje, s tega stališča obisk tajnika za narodno obrambo ni ravno neobhodno potreben. Mora imeti tudi političen pomen in namen, kar je razumljivo samo po sebi. Saj je Clifford član Johnsonovega kabineta, torej tudi političen človek.

Političen namen svojega potovanja je Clifford izdal že na svoji prvi tiskovni konferenci. Rekel je, da bo naša administracija dala saigonski vladi vse podrobno moderno orožje tudi takrat, kadar bi to ne šlo v račun potrebe po orožju in municiji, ki jih imajo ameriške čete v Vietnamu. Do sedaj so imele prednost dobave ameriškim četam, sedaj bodo deležne prednosti saigonske čete.

To napoveduje veliko taktično spremembo v saigonskem vojskovanju. Ako bodo saigonske čete imele prednost pri dobavi orožja in municije, bodo imele tudi dolžnost, da nosijo vse breme vojskovanja s Hočiminhovimi divizijami. Ali bodo to dolžnost tudi hotele prevzeti? Ali so ji tudi dorastle? Verjetno je saigonska vlada dala Cliffordu pritriljen odgovor.

S tem bo razgovor med Cliffordom in saigonsko vlado končan, nadaljeval ga bo na predsednik Johnson na Tihem oceanu. Tudi tam mu bo saigonska vlada zatrjevala, da se zaveda svoje dolžnosti in da jo bo tudi vršila. Petletno vojskovanje v Vietnamu je Johnsona naučilo, da je treba biti oprezen. Opreznost mu bo po narekovala, da pove saigonskim politikom, kako se bo Amerika obnašala, ako saigonska vlada ne bo vršila svoje dolžnosti. Okoli te Johnsonove izjave se bo odvijal glavni Johnsonov razgovor s člani saigonske vlade.

Podrobnosti o tem razgovoru bomo zvedeli pozno, morda šele potem, ko bo Johnson v pokojni zunaj Bele hiše. Razgovor bo morda usoden za našo saigonsko politiko. Cliffordov obisk v Saigonu mu je le pripravil pot.

De Gaulle dej ni ustavil

PARIZ, Fr. — Na narodni praznik, na Dan Bastille je bila v glavnem mestu vsakoletna velika vojaška parada. Kljub hudemu dežju se je vozil predsednik republike gen. De Gaulle v odprtem avtomobilu na čelu sprevoda, nato pa s pokritega prostora na tribuni gledal sprevod, ko je šel mimo njega. Komaj je bila parada dobro končana, se je zjasnilo in je posvetilo sonce.

Deževno, s oparom. Najvišja temperatura okoli 88.

Novi grobovi

Frank J. Barski
V ponedeljek ob petih pop. je preminul v Euclid General bolnišnici Frank J. Barski, star 58 let in rojen v Clevelandu. V Genevi, Ohio, je živel zadnjih 13 let. Delal je pri Cleveland Graphite Bronze Co. Zapušta ženo Vero, roj. Mišmaš. Spadal je k Dads Club of Veterans of Foreign Wars, Fraternal brothers of Eagles in Tri-County Grape Growers Association. V Clevelandu zapušta mačeho Mrs. Stanley Barski, sina Allena F. v Wickliffu, Ohio, Stanleya pa v U.S. Army, brata Johna in Anthonyja ter pet sester (v Clevelandu in Genevi). Pogreb bo v petek ob 11. uri v Assumption cerkvi v Genevi, Ohio. Pokopan bo na Mechanicsville pokopališču v Austinsburg, Ohio. Truplo leži v Belding Webster pogrebni zavodu, 175 South Broadway, Geneva, Ohio. Obiski so nocoj od 7. do 9. ure, jutri pa od 2. do 4. pop. in od 7. do 9. zvečer. Jutri, v četrtek, zvečer ob sedmih bodo ob mrtvaškem odru molili sv. rožni venec.

Andrew Valencic

Včeraj je umrl na svojem domu na Skyline Drive 81 let stari Andrew Valencic, rojen v Javorju na Notranjskem, od koder je prišel v Ameriko leta 1906 in bil zaposlen do svoje upokojitve leta 1953 pri N. Y. Central železnici. Bil je vdovec po l. 1926 umrli ženi Johanni, roj. Savs, oče Mrs. Frances Zaller (vdovi Daniela Zalarja, umrlega lani v januarju) in Mrs. Carl (Josephine) Kaminski, 6-krat stari oče, 6-krat praoče. Zapustil je tudi enega brata v Sloveniji. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v petek ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na pokopališče sv. Pavla.

Frank J. MacIvor

V Richmond Hts. General Hospital je umrl včeraj 72 let stari Frank J. MacIvor s 13605 Othello Avenue, zaposlen pri mestu Clevelandu, mož Elsie, oče Mrs. John (Betty Jane) Scharf in Roberta, 3-krat stari oče. Zapustil je tudi 5 bratov in 1 sestro. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 8.45, v cerkev sv. Jeroma ob 9.30, nato na All Souls pokopališče.

Hočiminhova propaganda še zmeraj nadkriljuje ameriško?

CLEVELAND, O. — Nerodno je človeku postaviti to vprašanje, pa ga mora stvarnost na ljubo. Ako gledamo na poročila o vojskovanju v Vietnamu s političnega stališča, dobimo namreč sledečo sliko:

Pobuda za vojskovanje je prešla na komunistično stran. Vsaj začasno je pokopan načrt general Westmorelanda: sovražnika iskati in ga uničevati. Ta sprememba v ameriški taktiki je očitno plod sedanjega političnega položaja v naši deželi. Smo sredi volivne kampanje, vsi vemo, da vojskovanje v Vietnamu ni priljubljeno. Treba ga je torej omejiti, kar se da, da ne bo prevelikih zgub. Temu cilju je treba prikrojiti tudi taktično vojskovanje. Zato smo v notranjosti Vietnama opustili nekatere vojaške postojanke, ki smo jih prej smatrali za važne, na primer znano postojanko Khe Sanh.

Ho Ci Minh se je hitro znašel v novem položaju. Svojih

Johnson zagotovil Izraelu podporo ZDA

Ameriški poslanik pri ZN George W. Ball je izročil predsedniku vlade Izraela sporočilo, da bodo ZDA vstrajale pri svojem sedanjem stališču glede Srednjega vzhoda.

JERUZALEM, Iz. — Položaj na Srednjem vzhodu se je začel zategovati, od kar so Rusi znova opremili arabske države z modernim orožjem, ki so ga te lani izgubila v vojni z Izraelom. Nekatere od teh držav kažejo znova bojevitost in voljo do novega merjenja moči z Izraelom. Naserjev Egipt je še nekam zadržan, Sirija pa kaže pravo bojevitost. Jordanija se zaveda, da vojaško ne pomeni veliko in da se Izraelu ne more postaviti uspešno nasproti. Njo pri vsem posledice zadnje vojne najbolj teže, ker imajo Izraelci najrodovitejši in najbogatejši predel Jordanije zaseden.

Arabske države bi nemara tvegale nov vojni spopad z Izraelom, če bi dobile v tej smeri kako podporo Sovjetske zveze. Zato je bil pretekli teden tudi Naser v Moskvi. Tam za novo vojno niso prav nič vneti in so to Naserju tudi kar naravnost povedali. Zavedajo se nevarnosti, da bi jih taka vojna utegnila zaplesti v neposredni spopad z Združenimi državami. Tudi v Washingtonu se hočejo takemu spopadu izogniti, če je le mogoče.

Predsednik L. B. Johnson je preko poslanika G. W. Balla poslal predsedniku izraelske vlade Eshkolu spomenico, v kateri ga zagotavlja, da stoji ZDA še vedno na znani izjavi petih točk od lanskega junija. To sporočilo naj bi na eni strani pomirilo Izrael, na drugi pa tudi arabske države.

Združene države se skušajo zavarovati pred nujnostjo neposrednega posega v morebitni vojni spopad na Srednjem vzhodu tudi s tem, da so dale Izraelu nekaj novega modernega orožja. Ta je dobil znane Hawk protiletalske rakete, rad pa bi na vsak način dobil vsaj še 50 ameriških jet lovskih letal vste Phantom. Washington se za to doslej še ni odločil.

Svelovni svet cerkva za pomoč Biafranom

UPSALA, Šved. — Svetovni svet cerkva, v katerem so povezane protestantovske in pravoslavne cerkve, je na svojem tukajšnjem zasedanju znova pozval vse svoje člane, naj pomagajo nabrati nove 3 milijone dolarjev za pomoč stradalnim Biafranom. Istočasno se je obrnil na razne vlade in jih prosil, naj pomagajo, da bi mogli živeti v Biafro, kjer stradajo milijoni žena in otrok.

Svetovni svet cerkva je zbral že v preteklem marcu 3 milijone dolarjev in tem dodal nato še \$800,000 za prevoz pomoči v Biafro, nekdanjo Vzhodno pokrajino Nigerije. Vsa pomoč gre sedaj v Biafro še vedno le po zraku. Vozijo jo letala, ki imajo oporišče v Lizboni na Portugalskem.

Velika Britanija je v preteklih dneh iskala možnosti uveljavitve posebnih prehodov skozi ozemlje, ki je pod nadzorom nigerijskih čet, za prevoze živčevja pod nadzorom Mednarodnega rdečega križa. Nigerija je pristala na to, pa zahtevala, da pristane na to tudi Biafra, predno bo mogoče načrt izvesti. Biafra se za ta korak še ni odločila, izjavlja, da je bila doslej hrana, ki je prišla v Biafro preko Nigerije, zastrupljena.

Kennedyjevi delegati bodo ostali še skupaj

HURON, S. D. — Delegati, ki so bili izvoljeni ali so drugače podpirali pokojnega senatorja R. F. Kennedyja, so na sestanku tu sklenili, da bodo ostali skupaj, dokler ne vidijo na demokratski konvenciji, kako se bo položaj razvijal. Ta sklep utegne prepričati izvolitev H. H. Humphreya pri prvem glasovanju in omogočiti bolj "odprto" konvencijo.

Splošno prevladuje mnenje, da ima podpredsednik H. H. Humphrey na svoji strani že dovolj delegatov za imenovanje, toda do konvencije je še več kot dober mesec časa in položaj se dotlej lahko še spremeni. Skupina delegatov, ki so bili vezani na pokojnega sen. R. F. Kennedyja, hoče s svojim sklepom spremembo olajšati, če že ne naravnost omogočiti.

PRAGA "ZAVEZNIKOM": PUSTITE NAS V MIRU!

Vojni minister gen. Martin Dzur je izjavil glavnemu glasilu Komunistične partije ČSR "Rude pravo", da je osnovno načelo Varšavske zveze neumešavanje v notranje zadeve drugih držav. Istočasno je poudaril trdno pripadnost ČSR Varšavski zvezi in "socialističnemu bloku". — Varšavsko "pismo" vstraja na skupnem posvetu, ki ga je KP ČSR pretekli teden odklonila.

PRAGA, ČSR. — Vodniki komunistične Češkoslovaške so zelo previdni in zadržani v svojih izjavah, prav posebno še o odnosih do sosedov in Sovjetske zveze. Kljub vsemu je tako gen. Prchala v ponedeljek, kot vojni minister gen. Dzur včeraj povedal jasno, kaj sodi o pritisku ZSSR in njenih satelitov na vlado in partijsko vodstvo v ČSR. Gen. Prchala je dvodnevi posvet v Varšavi označil za "obžalovanja vredno dejanje".

Včeraj je vojni minister gen. Martin Dzur izjavil zvestobo ČSR Varšavski zvezi in komunističnemu bloku, pa istočasno poudaril, da sloni zveza na načelu neumešavanja v notranje zadeve drugih držav, članic Zveze. Izjava je bila objavljena dan po končanju varšavskega posveta, s katerega so vodniki ZSSR, Poljske, Vzhodne Nemčije, Madžarske in Bolgarije poslali v Prago pismo s svojimi svarili in izrazi "zaskrbljenosti".

O vsebini pisma ni bilo sicer nič objavljenega, toda iz poročila o posvetu samem je očitno, da se ZSSR et Co. boje, da bi bil ali pod vplivom tujine ali od znotraj napravljen konec komunističnemu režimu v ČSR. Ni izključeno, da so za tak slučaj predvideli možnost vojaškega posega v ČSR in da je gen. M. Dzur na to posredno odgovoril, naj se ne mešajo v notranje zadeve ČSR, ampak naj se brigajo za svoje lastne posle.

Da položaj le ni čisto brez nevarnosti posega v ČSR, dokazuje izjava Tita, da v ZSSR "niso tako kratkovidni", da bi se vmešali v notranje zadeve ČSR in izjava vodnika Romunije Ceausesca, da Varšavska zveza ne daje nikomur nobene pravice poseganja v notranje zadeve drugih držav, članic Zveze.

"Tovariši" vztrajajo na zahtevi po sestanku

DUNAJ, Avstr. — Vesti iz Prage trdijo, da vztrajajo Sovjetska zveza, Poljska, Vzhodna Nemčija, Madžarska in Bolgarija na zahtevi po skupnem sestanku z vodniki Češkoslovaške, ki ga je ta pretekli torek odklonila, češ da trenutno zanj ni nobene prave potrebe. Ker ČSR ni marala takega sestanka, so se njene zaveznice zbrale same in v nedeljo ter ponedeljek razpravljale o položaju v ČSR. Svoje sklepe so poslale v Prago v posebnem "pismu".

To pismo ni bilo objavljeno, toda zanesljive vesti trdijo, da vztrajajo rdeče zaveznice ČSR na zahtevi po sestanku. Popustile so le v toliko, da so sprejele razpustitev Prage po dvostranskih razgovorih, katerim pa mora v teku "dveh tednov" slediti skupni sestanek vseh petih in ČSR.

Zivčna vojna se nadaljuje: ZSSR, Vzhodna Nemčija in Poljska, v manjši meri Madžarska in Bolgarija pritiskajo na liberalne vodnike Češkoslovaške, da ne bi šlo v svojih reformah predač, da ne bi dali Čehom in Slovakom preveč svobode, ker bi bil to slab zgled in huda vaba za podložnike in drugih komunističnih državah. Antonin Novotny, bivši vodnik ČSR, je bil v zadnjem času baje dvakrat na skrivaj v Moskvi, kjer je tamkajšnje partijske tovariše prosil pomoči pri poskusu vrnitve na oblast.

Javno mnenje na Češkem in Slovaškem se med tem vedno bolj trdno postavlja za nove vodnike in novo, večjo svobodo, ki jo je moralo tako dolgo pogrešati. Dubček in tovariši se zavedajo podpore javnega mnenja in tudi večine članstva Komunistične partije, zato so se doslej tako pogumno postavili v bran pritisku iz Moskve, Pankova in Varšave. Vprašanje je, ali bodo ohranili mirne živce in vzdržali, pa pri tem le toliko pomirili svoje rdeče tovariše, da jih bodo pustili pri miru. Čas do 9. septembra, ko je napovedan izredni kongres Komunistične partije ČSR, bo čas hude preskušnje, čas ostre živčne vojne.

Ob deževnici in surovih ribah vzdržal 18 dni

NEW ORLEANS, La. — Mehikiški ribič, ki so ga nosili tokovi in vetrovi v njegovem čolnu 18 dni po Mehikem zalivu, dokler ga ni rešila belgijska ladja Escaut in ga odpeljala v Galveston, je dejal, da se je ohranil pri življenju z deževnico in surovimi ribami, ki se mu jih je posrečilo ujeti.

Petletni potni list

WASHINGTON, D.C. — Predstavniški dom je izglasoval zakonski predlog za veljavnost potnih listov za 5 let namesto sedanje 3. Podoben predlog je izglasoval tudi Senat, zato je verjetno, da bo novi zakon stopil I.A.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Klub slov. upokojencev za senklersko okrožje ima jutri, v četrtek, ob dveh popoldne sejo v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue. Po seji bo zabava.

Zadnje slovo — Klub slov. upokojencev za Holmes Avenue vabi nocoj ob sedmih članstvo v Železov pogrebni zavod na E. 152 St., da se poslovi od pok. Mary Yerman.

Na pogreb — Članice Podr. št. 10 SZS so vabljeni, da se udeležijo pogreba pok. Mary Yerman jutri, v četrtek, ob 8.45 iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St.

Zadušnica — Jutri ob 7.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Marijo Gorše ob 1. obletnici smrti.

Nevihta napravila precej škode V zgodnjih jutranjih urah je pridrvela nad mesto huda nevihta, združena z močnim vetrom. Na večih krajih je prekinila električno napeljavo in več tisoč domov je bilo v jutranjih urah brez elektrike. Najbolj prizadet je bil N. Olmsted. Včeraj je padlo nad en palec ležja.

Prevrat v Iraku

BEJRUT, Lib. — Radio Bagdad je objavil, da je "vojaški porojniški svet" ponoči odstavil predsednika gen. Abdel Rahmana Arefa in ga poslal z letalom v tujino, kjer je bila že preje njegova družina. Prevrat je bil izveden brez prelivanja krvi, ker se skupini oficirjev, ki je prevrat pripravila in izvedla, ni nihče upiral. V preteklih dveh letih je bilo napravljenih že več podobnih poskusov, pa so vsi prišli pregazani na dan in so zato propadli.

Gen. Abdel Rahman Aref je nasledil kot predsednik republike svojega brata Abdel Salema Arefa, ki je bil vodnik upora proti kralju Fejsalu in njegovi vladati 14. julija 1958. Oblast je tedaj padla v roke gen. Karim el-Kassemu, ki pa so se mu čez par let armadni oficirji uprli in ga ubili. Vodstvo republike je prevzel Saleem Aref, ki pa se je pred par leti smrtno ponesrečil z letalom.

Vodniki včerajšnjega prevrata trdijo, da so tega izvedli z namenom ohranitve pridobitev "revolucije 14. julija 1958", ko je bil pognan z oblasti kralj Fejsal II., in "revolucije od 8. marca", ko je bila končana oblast gen. Kassema.

Zasedanje ZN odloženo

ZDruženi narodi, N.Y. — Glavni tajnik ZN U. Thant je dejal, da bo povprašal države članice ZN, kaj mislijo o odložitvi začetka jesenskega rednega zasedanja glavne skupščine. Če se bo večina izjavila za preložitev, se bo skupščina sestala 1. oktobra namesto 17. septembra ali pa celo kasneje.

— Prvo osebnost dvigalo je bilo postavljeno leta 1857 v New Yorku.

v veljavo še letos. Novi, pet let veljavni potni list bo stal \$12, med tem ko stane sedanji le \$10. Sedanji 3 leta veljavni potni list je mogoče podaljšati po sedanjih predpisih za 2 leti proti pristojbini \$5.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

- Združene države:**
 \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Kanado in deželo izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
 Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States:**
 \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
 Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 136 Weds., July 17, 1968

Kontrola oboroževanja ne bo zaspala

Med najvažnejše mednarodne pogodbe, kar jih je bilo letos podpisanih in jih bo še do konca leta, spada pogodba o kontroli prometa z atomskim in vodikovim strelivom. Pogodba ni ravno dosegla vseh postavljenih ciljev, ni torej popolna. Poleg tega jo nekaj držav ni podpisalo, med njimi tudi Zahodna Nemčija. Ne bi mogli reči, da je bonnska vlada napravila to iz hudomušnosti, je res prepričana, da so njene pravice kot dežele, ki ne proizvaja atomskega streliva, premalo zavarovane. Poleg tega noče ničesar vedeti o pogodbi tudi rdeča Kitajska s svojimi sateliti, pa tudi s svojo lastno proizvodnjo atomskega orožja, kar dela največ skrbi mednarodnim politikom. Pogodbe ni podpisala tudi Francija, toda s tem še ni rečeno, da ne bo pristala nanjo, ko se francoska ekskluzivistična politika počasi unese.

Pa je treba pri vsem tem pogodbo toplo pozdraviti, kar je tudi storilo vseh 61 držav, ki so pogodbo podpisale in ji pripomogle do veljave. Ob tej priliki je bil narejen nov korak na poti do mednarodne kontrole oboroževanja. Ruski ministrski predsednik Kosygin je ob podpisu dal dolgo izjavo, ki je v njej predlagal nadaljevanje pogajanj v razorožitveni komisiji ZN in zanjo nabral tudi gradivo v obliki kar 9 točk, ki vse obravnavajo različne možnosti in vidike kontrole oboroževanja.

Vodilo bi nas predaleč, ako bi hoteli navesti vsebino vseh devet točk. Kdor ne ve zanje, naj se ne boji! V prihodnjih mesecih jih bo razorožitvena komisija ZN obravnavala na dolgo in široko in jih skušala obledati od vseh strani. Debata o njih bo pa trajala cela leta. Veseli bomo, ako bi se mogel vsako leto leto doseči sporazum vsaj v eni ali dveh točkah.

Tovariš Kosygin je seveda nabral samo take točke, ki Moskvo posebno zanimajo. To oddaljuje njegovo zbirko predlogov od stvarnosti, pa je vendarle dobro. Vsaj vemo, kje Moskvo najbolj čevlji žuli.

Zato je treba nekatere točke smatrati bolj za ruske želje kot za predlog, ki bi se dal kmalu uresničiti. Splošna prepoved rabe atomskega in vodikovega orožja je gotovo lepa stvar, pa nedosegljiva. Spomnimo se le, kakor dolgo je trajalo, da so se v mednarodni politiki sporazumeli o prepovedi preskušanja atomske in vodikove sile, pa še dogovorjena prepoved ne obsega preskušanja pod zemljo, ker se niso mogli sporazumeti, kdo in kako naj nadzira tako preskušanje. Tudi razgovori o kontroli prometa z atomskim in vodikovim strelivom so trajali dolgo, akoravno sta bila Moskva in Washington med prvimi državami, ki so idejo osvojile. Splošno prepoved rabe atomskega in vodikovega streliva ne smemo smatrati le za rusko željo, da bi prišla pod mednarodno kontrolo proizvodnja, vse zaloge orožja naj bi pa bile uničene.

Moskva želi tudi, da bi bilo treba prepovedati rabo atomskih raket in bombnikov na veliko daljavo. Tudi podmornice kot naše Polaris naj bi ne smele priti tako blizu tujim deželam, da bi jim lahko uničevale promet in gospodarstvo. V Kremlju bi dalje radi videli, da bi bilo sklenjenih čim več regionalnih sporazumov, ki bi preprečevali rabo atomskega in vodikovega streliva na dogovorjenih velikih področjih na primer v Afriki, Južni Ameriki itd. Kot je veselo že pogodbeno izločeno iz vojnih operacij, tako naj bo izločeno tudi morsko dno.

Naštevane ruskih predlog je lahka stvar, neizmerno težko pa je dognati, kaj vse se za njimi lahko skriva. To ni motilo predsednika Johnsona, da je napovedal, da bo tudi naša dežela predložila Združenim narodom svoj spisek predlogov, kolikor jih že ni. Johnson je opozoril, da je sam že l. 1964 predlagal omejitve proizvodnje atomskega streliva in da svojega stališča od takrat ni menjal.

Razorožitvena komisija ZN bo torej že letošnjo jesen bogato založena z gradivom za svoje poslovanje. Obilica gradiva naravno ne pomeni, da ga bo lahko tudi hitro obdelala. Pri vsaki točki se bo zgodilo to, kar se je do sedaj: najprej sta morali priti do sporazuma ameriška administracija in ruska vlada, šele potem je komisija ZN lahko nadaljevala in uspešno končala svoje delo. Tako je bilo do sedaj, tako bo tudi naprej.

Pogajanja ne bodo lažja, bodo verjetno še težja, kot so bila. Ne da bi Amerika in Rusija hoteli za vsako ceno druga druga nagajati. Obe imata strah pred rdečo Kitajsko, ki jima postaja na tem področju zmeraj nevarnejši tekmeč, obenem pa tudi zavir v neprodno megle. Morda je tudi mogoče, da bo ravno ta strah nagnal Moskvo in Washington, da se bosta pogumnejše lotevala iskanja poti do sporazumov. Na to možnost nam ne bo treba dolgo čakati.

Naša dežela je že davno opozorila Moskvo, da je treba misliti na pogodbo, ki bi omejila stroške za obrambo proti sovražnim raketam. Saj je res lepo, da naše atomske in

vodikove rakete lahko dosežejo vsako točko na ruski zemlji, toda ravno tako pa lahko ruske rakete zadenejo vsako točko v naši deželi. Ako bi v slučaju atomske vojne med nami in Rusijo prišlo do take "izmenjave raket", bi bili uničeni obe deželi. Res bi obramba proti raketam prestrigla pot marsikateri sovražni raketi, toda ne vsem. Strokovnjaki računajo, da bi morda kar tretjina raket prodrla skozi obrambno mrežo napadene države. To se pravi: napadena država bi bila že prvo uro v nevarnosti, da zgubi vojno, kot so jo lani Arabci v izraelsko-arabski vojni. S tem bi bile investicije v obrambo proti raketam na mah uničene. Znašale bi pa na milijone dolarjev. Za našo deželo gredo samo ocene nad znesek \$20 do \$100 milijonov.

Johnson bi se rad ognil tem stroškom, zato je povabil Moskvo na razgovore o obrambi proti raketam. Ni bilo veliko upanja, da bi se Moskva spustila v take razgovore. Ne morda, ker se boji hinavščine z ameriške strani, ampak radi tega, ker ve, da bi kitajski tovariši smatrali taka pogajanja z Ameriko kot očiten dokaz, da je Moskva "izdala" komunizem. Kot se vidi, so v Moskvi ta strah premagali in so sedaj pripravljeni za razgovore. To je vredno ravno toliko, kot njihovi predlogi za kontrolo mednarodnega oboroževanja z atomskim in vodikovim orožjem.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Vesel obisk pri društvu "Triglav" v Milwaukeeju

Gary, Ind. — Kdor je bil v nedeljo, 23. junija, na pikniku, ki ga je priredilo milwaško Slovensko kulturno društvo Triglav v Triglav parku, se je gotovo prepričal, da je to društvo ena sama vesela, velika družina. Kdor dvomi o tem, mu priporočam, da gre na prihodnji društveni piknik, na katerega ste že sedaj vabljani. Komur je Milwaukee predaleč, naj prečita ta članek do konca in mi bo gotovo priznal, da je res tako.

Pred nekako šestimi leti, ko sem bil na obisku v Milwaukeeju, mi je prijatelj Ivan, ki je član tega društva, razkazal 30 akrov gozda in polja, katere so ravno malo prej kupili. Ugajala mi je lega ali nisem si mogel misliti, kako bi se iz tega zarastlega gozda mogel napraviti park. To je veliko podvzetje za tako malo društvo. Ker sem poznal nekaj članov tega društva in njihovo odločnost in pridnost pri delu, sem bil prepričan, da jim bo to tudi uspelo.

Ko je bila priložnost in sem si že dolgo želel spet iti pogledat v Milwaukee, sva se z ženo odpeljala tja. Triglav park smo zelo lahko našli, ker so zelo dobro označili pot z napisi. Ko sem prišel tja, sem bil zelo iznenaden, čeprav sem vedel, da so ti ljudje tako pridni. Res nisem toliko pričakoval.

Najprej smo se pozdravili s prijatelji in znanci, potem sem našel dovolj časa za opazovanje, ker so vsi moji znanci bili zaposleni s potrebo jedi in pijače. Park je od glavne ceste oddaljen najmanj pol kilometra. Pri vhodu v park je velik travnik, primeren za razne igre. Pot do parka je bila poprej slaba in mehka, sedaj pa je lepa nova cesta. Zelo sem se razveselil, ko sem videl novo prostorno dvorano, ki je izgledala od zunaj kot bi bila zgrajena iz hlodov. Pred dvorano je velika lopa, pred njo pa še teras iz cementa.

V dvorani je bila takoj pri vhodu moderna točilnica ali bara, za njo pa par veselih obrazov, ki so šaljivo stregli žejnim gostom. V bližini dvorane je tudi nova lepa kuhinja in dobro opremljena z vsem potrebnim. Seveda, najlepša oprema so bili veseli obrazi triglavskih kuharic, ki so nam postregle z izvrstno hrano. V bližini kuhinje je tudi odprta peč, kjer so se pekle mlade in stare piške pod nadzorstvom milwaškega strokovnjaka. Jih zna tako lepo in dobro pripraviti, da jih je še predzgodaj zmanjkalo. Po pesku naokoli so postavljene mize. Ndaleč od dvorane je tudi dvojno igrišče za balinanje.

Od tukaj dalje je gozd, ki je bil poprej tako zaraščen, sedaj pa izgleda kot krasen park. Visoka drevesa so lepo razredčena in očiščena. Malo valoviti svet

je tudi lepo očiščen in povsod raste trava, ki je bila ravno pokosena. Na kraju parka je jezero kjer imajo nekateri člani društva tudi svoje čolne. Po gozdu je postavljenih kakih šest hišic, ki so zgrajene tudi iz hlodov. Lepo se vijejo stezice po celem parku od hišice to hišice in tudi do takozvanega "trailer" voza, ki je bolj proti koncu gozda, da ima več miru in tišine. Tudi elektrika je speljana povsod. Res sem se moral čuditi vsemu temu. Na kraju velikega travnika sem našel tudi vinograd, ki so ga zasadili in bo letos že grozdje zorelo v njem.

Na lepem kraju, precej oddaljeno od dvorane, so postavili lepo kapelico v spomin na žrtev komunistične revolucije, katere slika je bila pred časom tudi objavljena v tem časopisu. Naj omenim še to, da se bo turska vršila proslava 25-letnice tragedije Turjaka in Grčaric v začetku septembra, katero bo priredilo Društvo slovenskih protikomunističnih borcev "Tabor".

Ko sem sedaj v glavnem opisal, kaj sem vse sedaj tam našel, mi boste verjeli, da sem bil res presenečen. Isto presenečenje in tiho priznanje društvu sem opazil tudi na obrazih obiskovalcev iz Chicaga in drugod. Kdor ve, da Slovensko kulturno društvo Triglav nima veliko aktivnih članov, se mora res čuditi temu velikemu napredku. V tem parku je vloženi tisoč in tisoč ur težkega dela. Zato vsa čast aktivnim članom društva Triglav, ki so napravili iz tega gozda košček krasne slovenske zemlje in se ne strašijo nobenih žrtev, da bi takega tudi ohranili. Ko sem tako opazoval, sem se začudil, da vsa mladina govori slovensko in ne samo odrasli. Ko sem to omenil prijatelju, mi je odgovoril: Seveda otroci med seboj govorijo večina angleško, kadar pa smo odrasli z njimi v parku, pa vsi govorimo samo slovensko. Zato pravim, dragi bralci, da je to košček slovenske zemlje, kjer se čutimo in obnašamo kot Slovenci.

Grozilo nam je nekaj dežja, pa se je vreme hitro zopet sprevredilo. Majčken spor radi muzikantov, ki so prišli kar na svojo roko, ni nič motil dobrega razpoloženja. Ko so nekateri malce pokritizirali, da je muzika preveč glasna, so reditelji poskrbeli, da je hitro zopet odšla, pa je bilo spet vse v redu in sta nam dva odlična godca na harmoniko igrala slovenske melodije.

Veselo smo se zabavali in prepevali pozno v noč. Prespali pa smo v kočah v parku. Zbudili smo se vsi najboljše volje in smo takoj po zajtrku počistili dvorano, kuhinjo in park.

Težko sem nato zapustil ta prekrasen košček slovenske zemlje, kjer sem preživel najlepši dan, odkar sem v Ameriki. Srečni ste, prijatelji, da imate ta košček prelepe zemlje in moram

priznati, da mi je kar nerodno, da mi slovenska govorica ne teče več gladko.

Čestitam vam k vaši skupnosti in prijateljstvu in daj Bog, da bi se nikdar ne zrahljalo. Naj vam Bog blagoslovi tudi še nadaljnje delo, ki ga imate še v načrtu. Bralcem teh vrstic pa priporočam, da čimprej pridejo pogledat ta prekrasni košček slovenske zemlje. Triglav park ni nikdar prazen. Največ rojakov boste seveda našli tam ob sobotah in nedeljah, v poletnih mesecih pa tudi med tednom marsikdo tam preživi par dni. Člani društva Triglav naj mi oprostite, če sem prepovršno opisal ta veliki uspeh njihovega dela in krasno ureditev njihovega letovišča. Želim iz srca, da bi ga srečni uživali oni in vsi Slovenci, ki potujejo tam mimo. Prav lepo pozdravlja Stanley Mrak.

IZ NAŠIH VRST

Timmins, Ont., Can. — Cenjeno uredništvo! Tukaj Vam pošiljam naročnino za Ameriško Domovino za leto 1968-69. Z listom sem zelo zadovoljen in Vas vse lepo pozdravljam.

Milko Božnar

Belleville, Ont. — Cenjeno uredništvo! Tukaj Vam pošiljam polletno naročnino za Ameriško Domovino, sicer malo kasno, toda temu so krive okoliščine.

Brez Ameriške Domovine ne bi hotel več ostati, ker prinaša toliko lepega in poučnega branja, povesti in veliko novic iz Jugoslavije.

Vedno sem mislil, da Vam bom enkrat kaj napisal iz našega življenja tukaj, pa nikdar ne pridem do tega. Ravno 1. avgusta bo 20 let, ko smo stopili na kanadsko tla v mestu Belleville. Takoj so nas razdelili po farmah v okolici mesta Belleville. Pred 20 leti je bilo v okraju Belleville 20 do 30 naših ljudi, sedaj smo pa še tri družine, ki smo si dobri prijatelji med seboj. To je družina Jože Peček, družina hčerke Janeza Pečjaka in moja družina. Poleg tega je v Bellevillu še ena hrvaška družina, pa so njeni člani raztreseni. Ob prvi priliki se bom zopet javil z obširnejšim poročilom. Za danes pa končam s prisrčnimi pozdravi gospej Debevec in vsem, ki delate pri Ameriški Domovini. Vaš 20-letni stalni naročnik

William Margan.

Gary, Ind. — Drago uredništvo Ameriške Domovine! Tu Vam pošiljam enoletno naročnino za Ameriško Domovino. Vam želim mnogo uspeha še v naprej. Težko jo pričakujemo, ker jo vsi radi čitamo.

Frank Lozier

Kirkland Lake, Ont. — Cenjeno uredništvo! V prilogi Vam pošiljam ček za letoletno naročnino za Ameriško Domovino. Pozdrave vsem okrog "Domovine" in pa vsem Slovencem širom sveta.

Franc Marusic

Rock Creek, O. — Spoštovana Mrs. Debevec! Priloženo pošiljam enoletno naročnino za Ameriško Domovino, ker vem da mi bo kmalu potekla. Zelo rada jo čitam, čeravno je bolj slabo vidim, pa komaj čakam poštarja, da mi jo prinese. Za moja leta, kmalu jih bom že 89, sem hvaležna, da še toliko morem čitati. Vse lepo pozdravljam!

Kati Plemel

France Gorše

Iz Toronta po Baragovi deželi

(Bežna podoba s poti po njej)

(Konec.)

S hriba Assinins je prekrasen razgled po vsej dolžini Gor-

njeja jezera in po onih krajih, koder je hodil naš neutrudni Baraga. Nič koliko zanimivih motivov za kamero, pa tudi za spretno roko potujočega umetnika.

Ko smo se potem vzpenjali na naši poti dalje, smo se vozili skozi pretresljivo romantično pokrajino, skozi opuščene bakrene rudnike. Ghost Town — mesto strahov! Zal, se tam nismo ustavili; lahko bi se obogatili z novimi, nepozabnimi motivi. Zares, še danes mi je zato žal. Mrtva, toda veličastna priroda, ki je ne more človek pozabiti. Predno je tisti dan sonce "za božjo gnado šlo," smo že dospeli v Mohauk, Michigan, kjer smo tisto noč tudi prespali.

Tam smo se pozdravili z zavrednim slovenskim rojakom Gerbecem, doma s Tržaškega; poročenim z rojeno Američanko. (Bil je več let v ameriški službi kot policijski načelnik v Govandi, N.Y. Zadnja tri leta je v službi na tamkajšnjem sodišču). Deležni smo bili njegove ljubeznive pozornosti; postregel nam je s koristnimi informacijami. Po njegovem navodilu smo obiskali drugi dan tudi grob mons. Režka, od katerega je g. Zrnc naredil nekaj posnetkov, potopisec je pa vrgel bežno skico na svoj papir.

Nato smo poiskali tamkajšnjega župnika Rev. Donald Lalonde-a, ki se nam je ponudil za vodiča in se je z nami ukvarjal cel tisti poldan in cel večer.

Pod njegovim vodstvom smo obiskali še menda edino cerkvice od prastarih, ki je v rabi, imenuje se: Holy Redeemer v Eagle Harbor v bakreni deželi. Je lična za pogled in dobro ohranjena. Je nekaj drevoja okoli nje, sicer pa je osamljena. Ko smo se jo od blizu od znotraj in zunaj dodobra nagledali, smo se podali na daljšo pot po Bakreni deželi še vedno pod skrbnim podstvom župnika Rev. Don Lalonde-a, dokler nismo dospeli do končnega cilja, do cerkve, ki jo imenujejo "Our Lady of the Pines". Izmed vseh cerkv, kar smo jih videli doslej, je imela pravzaprav bolj svojski, praelementarni značaj. Njena značilnost je v tem, da je zgrajena iz samih hlodov v stilu nekakih lovskih koč. Stoji nekoliko skrita, kakor da bi bila sredi gozda in naredi na obiskovalca, moram priznati, zelo dober vtis. Pozna se ji, da je zgrajena v novejšem času, je v notranjščini povsem, šotorsko preprosta; zanimivo je da so po stenah namešeni električni ogrevalniki. V ozadju smo si še ogledali sobo za čuvaja, in poleg prostor, ki velja za zakristijo. Ko smo se potem vračali, smo s hriba gledali na kanadsko stran, toda ni bilo več časa, morali smo pohiteti nazaj v Mohauk, da smo se najprej oskrbeli s prenočiščem. Se vedno nas je zvesto spremljal g. Don Lalonde, ki je v šaljivem razgovoru pripomnil, da je tudi v njem kakih 10% indijanske krvi. Pri njegovem župnišči smo opazili zunaj pred vhodom na tri čevlje visokem cementnem podstavku za en moški, srednje velik objem, težko gmoto, katere vsebina je: konglomerat, bakrena ruda, pomešana še z drugimi elementi. Vsekakor sam po sebi zanimiv objekt, ki mimo gredočim mnogo pove. Drugi dan zgodaj zjutraj smo se na hitro poslovili z obojestransko željo, da se ob letu zopet vidimo. Po maši in zajtrku smo se začeli vračati, toda imeli smo še obiskati: Sault Ste. Marie na kanadski strani, Goulays Bay ter Parry Sound.

V Sault Ste. Marie smo poiskali cerkev sv. Hieronima, nova, povsem moderna stavba z notranjo; Rambushevo opremo. V njej smo opravili nedeljske dolžnosti; nato pa smo si še ogledali te zelo zanimive, okusno ter praktično zgrajene cerkve. Ob tej priliki smo se srečali in seznali z mikavnim Američanom inženirjem Charlesom Lawren-sonem. Ko smo se spustili v po-

govor z njim, smo spoznali, da je mož precej razgledan in da veliko ve. Posebno v pogledu Barage je vedel mnogo zanimivega povedati. Predno smo se od njega poslovili, nam je še pokazal pravilno smer, kako se pride na Goulays Bay.

Ko smo se spotoma v neki kitajski restavraciji izdatno pokrepčali, smo se usmerili naravnost na pobočje hriba Goulays Bay. Med potjo smo se zaradi zanimivosti motivov še nekajkrat ustavili, da je g. Zrnc vlovil v svojo kamero več mikavnih posnetkov. Ko smo dospeli na cilj, je bilo že sredi popoldneva, pa je na žalost pričelo pomalem rositi. Pred nami je stala prastara Baragova cerkevica v vsej svoji resničnosti z ogrodnim zvonikom in zvonce; vse se iz prvotnega materiala. Brž sva šla oba na delo, g. Zrnc s kamero, potopisec pa s svojo skicirko. Toda, brez dežnikov ni šlo. Kmalu je nastopila druga težava: množični napad komarjev. Tudi prhanje proti njim ni bilo povsem izdatno. Končno smo se, potem, ko nam je prastari domačin prijazno odprl cerkvena vrata, umaknili v njeno varno zavetje. V njeni notranjosti smo z živim zanimanjem odkrili mnogo pomembne opreme, ki bi bilo pravo torišče za zgodovinarja. Najprej cerkev, kot stavba ki jo je Baraga sam postavil, stolp (lesen) kot zvonik ter cerkveni zvon, ki ga je sam oskrbel s pomočjo dobrotnikov. V notranjščini: križev pot, lavirane risbe; okvirji, Baragovo lastnoročno delo; obhajilna miza in še marsikaj. Vse to smo našli lepo na svojih mestih. Zares lepo in vzpodbudno zlasti, če gledamo iz zgodovinskega vidika na vsestransko skrb in Baragovo delavnost.

Tu smo srečali še prave — čistokrvne mlade in stare Indijance in Indijanke, ki so že vsi polj ali manj civilizirani. Med mlajšimi Indijankami smo opazili nenavadno sramežljivost, ki je pa verjetno bolj znamenje nezaupljivosti. Ko smo pozneje mladimi govorili (trije fantje in dve dekleti, bratje in sestre), so povedali, da se pišejo Roberts n da je štirinajst otrok v družini. Seveda smo jih ovekovčili s prostoročnimi risbami in s fotoposnetki.

Indijance je zanimivo poslušati s kakšno samozavestjo govorijo o Baragi, ko pravijo: on je bil naš škof in misijonar. To gre iz roda v rod, močna tradicija, ki jim ohranja globoko krščansko vero, ki jim jo je on posredoval.

Zadnji dan našega romanja 10. junija, ponedeljek, smo se zjutraj ustavili v Parry Sound-u, kjer smo v cerkvi Sv. Družine, skromne francoske fare, ki jo skrbno upravlja francoski jezuitje, prisostvovali sveti daritvi, ki jo je, kot zadnjo na našem romanju opravil g. Zrnc. Po maši smo se za malo časa ustavili, da smo se v tamkajšnji restavraciji pokrepčali. V restavraciji sami in zunaj na cesti smo srečali več starih in mladih čistokrvnih Indijancev; večina izmed njih je pa že iz belci pomešana; vsi so pa tudi že bolj ali manj civilizirani. Z nekaterimi smo tudi govorili in g. Zrnc jih je še za spomin vlovil v svojo kamero. Nato smo odhiteli proti jomu, kjer nam je bila globoka reka Blinde River na dolgi poti naša zvesta spremljevalka.

Ko smo se vrnili z romanja, smo med tem ugotovili, da smo bili mi v letu 1968 prvi slovenski romarji.

Ko v duhu gledam tiste kraje, kjer sem malo prej sam hodil, in na misijonsko delovanje Barage, vidim bogate sadove in še danes rast njegovega dela; tako mi stopi njegov velik pred oči v novi luči in veličini. Zato moram reči, da ga mi Slovenci pravzaprav sami še mnogo premalo poznamo, bodisi kot človeka, misijonarja, kot škofa, bodisi kot izvrznega kulturnega ustvarjavca.

BOGOMIR MAGAJNA:

GRANIČARJI

Meseci so minili, odkar so mu ubili pobratima Alekseja in potem se je zgodilo še toliko drugega, toda on je moral molčati in molči tudi sedaj. Molče ga gleda Nataša s slike skozi okno razsvetljene karavle. Počasi, počasi se vleče noč naprej, Bog ve, kaj se dogaja po deželi onkraj. Zakaj je morala priti ta težka žalostna noč...

"Ali je kje Bog?"

Kazanski je vprašal glasno. Graničarji so molčali, potem pa je le rekel tovariš, ki je ležal zlekjnen po tleh:

"Seveda je nekje Bog. Toda zakaj pusti trpeti naš narod, zakaj pusti, da pode nedolžne ljudi iz domovine?"

"Morda nas bije, kakor je bil Joba, zato da bi nam bilo povrnjeno," je pristavil drugi.

Kazanski je počasi odkimal z glavjo.

"Ako je kje Bog, bi moral vse to videti, kar se dogaja. Kaj ni vsega trpljenja že preveč in dolgo je že čez tisoč let in bi lahko široka reka tekla od gorja, ki nam je bilo dodeljeno?"

"Vendar je Bog prepovedal vse nasilje in strašno se bo maščeval nad njim, kakor se je maščeval nad Jeruzalemom. Ali nisi nikdar slišal, kako se je maščeval nad Jeruzalemom, da ni ostal kamen na kamnu?"

"Seveda ni ostal kamen na kamnu," se je oglasil Brko. "Pol tega moraš vedeti, kako velik je svet in da pride vse le polagoma na vrsto. Tine Sodja, ki je bral knjige, je povedal, da je vsaka zvezda svet zase in da se krog vsake vrtijo nam še nevidni svetovi. Tako je na milijone in milijone svetov. Tine Sodja je rekel, da se nekateri šele porajajo, drugi se urejajo. Bog ve, ali je naš svet že urejen. Morda bo čez mnogo let vse drugače na njem. Kako naj pride vse hkrati na vrsto?"

Kazanski se je zamislil.

"Seveda verujem, da so vse zvezde svetovi in da je tudi naša zemlja zvezda. Ali misliš ti, Brko, da so potem še živi Nataša in Aleksej Milič in Gortan in Gorjan in drugi, ki so morali umreti?"

"Seveda so še živi. Sicer nihče ne ve, kje se nahajajo. Morda so blizu nas, morda so na kaki zvezdi, ali v prostorih, ki so razprostrti med svetovi. Kje so, ne ve natanko nihče, niti Tine Sodja ne — moraš vedeti, da je duša nekaj drugega kot telo. Toda Nataša, Aleksej Milič in drugi so še živi. Srečati bi jih pa mogel le če bi umrl. Potem bi tudi laže govoril z Bogom in ga poprosil, naj uredi naš svet, da ne bo več zatiravcev na njem."

Luka Kazanski je strmel zdaj v ogenj pred seboj, zdaj v nebo, na katerem je veter razganjal črne oblake in so se prikazovale zvezde tuintam vsaj za hip nad njimi, in premišljeval je:

"Da, tam nekje bi morda človek lahko srečal Natašo in Alekseja Miliča in videl bi samega Boga in mu natanko povedal vse. Saj take stvari, kot se dogajajo sedaj, bi se ne smele goditi še naprej."

Dolgo je premišljeval. Nekateri tovariši so vstali in odšli zamenjat straže, drugi so prihajali, prisedli k ognju, ta ali oni je zaspal, potem je zaspal tudi Kazanski sredi svojih misli, ki so se izpremenile v sanje. Glava se mu je povesila proti izbočnim prsim. Ogenj se je igral s svojim sijem po njegovem obrazu, dokler ni zarja zasvetila od vzhoda, kjer je bilo čisto nebo, in obarvala jesenskega listja visoko nad njegovo glavo s krvavordečo barvo. Kazanski je odprl oči, stresel z glavjo, vstal, zadel puško na ramo in se napotil daleč v gozd na stražo.

Šel je nekolikokrat tako v

široki gozd. Toda v hipu mu je postala sapa težka, začutil je silno bolečino ob srcu. Začudil se je, toda zamahnil je z roko in ni povedal nikomur, dasi se je ta ali oni zarl v njegove vročičine oči. Za vse na svetu bi se Kazanski ne dal preiskati zdravniku — on, orjak, ki ga nič ne premaga.

Tako se je napotil tisti dan na svojo zadnjo stražo prav tja v bližino orjaškega skalovja, kjer je ubil medveda. Tedaj se ga je polastila omotica. Spil je nekaj žganja iz čutarice, toda omotica se je sedaj še povečala. Legel je na trebuh kakor po navadi. Puško je položil predse na tratico. Valujoča pljuča so mu enakomerno dvigala telo od zemlje in k zemlji nazaj. Slišal je tudi, kako mu udarja ob zemljo srce, da bi ga čutil, če bi položil roko nanjo. Vse je bilo sedaj nenadoma nenavadno krog njega.

"Nekaj se mora zgoditi, prav gotovo se mora zgoditi!"

Skoraj tik nad drevesi so se plazili težki, popolnoma temni oblaki in plahutali na vse strani kakor velike črne zastave.

"Nekaj se mora zgoditi, prav gotovo se mora zgoditi!"

Toda vse naokrog je vladala sama tišina. Niti blisk se ni prikazal med tiste črmine. Ne nemo so se zibale te orjaške črne zastave, kakor da se igra z njimi nevidna sila. Kazanskega se je polasčala vročina in položil je glavo na hladno zemljo. Od gore navzdol so drevili proti skalovju drugi oblaki. Stegovali so jezike v dolino, kakor bi lizali po nečem.

"Vihar bo in oblaki se bodo spopadli med seboj."

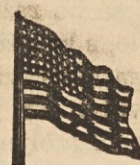
Tiščal je glavo na zemljo, skozi njegove možgane pa so začeli dreviti roji slik. Kar na mah so bile te podobe polne barv, vsaka je bila silnejša od druge — spopadale so se med seboj, grabile so se z neizmernimi rokami, grizle so se z velikanskimi čeljustmi — prikazala se je Nataša med temi prečudnimi podobami — lasje so ji vihrali v vetru in v viharju se je majala nad vso pokrajino plapolajoča zastava, ki jo je držala v roki. Luka Kazanski se je zakrohotal od radosti.

Zatulilo je med drevesi. Črni oblaki so se dotaknili vrhov, se zagovzdili med vejave, nad katerim se je razlegla divja pesem. Drevesa so se spoprijela med seboj, vrhovi so bili v vrhove, vrišč je plaval med debli — Kazanski se je krohotal neprestano v neizmernem veselju in bil z obema pestema v zemljo. Ta hip se je izbočila zemlja tik njegove glave in mimo oči so švigile črne korenine v zrak. Kazanski je planil na noge. Drevesa so plesala krog njega. Oblaki so drevili proti njemu — zagrabil je puško in pričel streljati vanje, ne da bi se nehajal smejeti. Ko je izstrelil naboje, je sunil v prečko, da so zleteli medeni tulci na vse strani, nabil zopet puško in streljal neprestano in pričel kričati v divjem veselju, dokler mu ni bruhnila kri iz ust in se ni zvrnil na tla. In mahoma je hotela biti popolna tema. Oblaki so se poveznili prav na njegove prsi in ga hoteli streti ob zemljo. Zakričal je v bolečini, zagrabil z rokami vanje in jih hotel odriniti od sebe. Tedaj so pritekli skozi vihar graničarji — Kazanski jih je videl. Nekdo je pobral dve veji. Naložili so ga nanji in bežali v viharju z njim skozi gozd med podirajočimi se debli. Kazanski je hotel kričati in se trudil, da bi zbežal z nosil — toda telo mu je ležalo na njih nepremično, kot bi bilo iz težke kovine.

(Dolje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

ONLY SLOVENIAN MEN'S SOCIAL ORGANIZATION

SLOVENIAN MEN'S ASSOCIATION OF AMERICA

Organized 3rd of June 1938 in Barberton, Ohio

Incorporated 13th of March 1939 in State of Ohio

SUPREME OFFICE CLEVELAND, OHIO

MODERN SOCIAL, SPORT & CULTURAL ACTIVITIES

No Medical Examination Necessary
Acceptance from 1 to 50 yrs.

SUPREME BOARD:

President: JOHN DOGANIERO, 931 E. 248th St., Euclid, O. 44123

I. Vice-President: JOHN LESKOVEC, 112 So. Chestnut St., Niles, O.

II. Vice-President: WILLIAM J. KENNICK, 2675 Rockefeller Rd., Wickliffe, O. 44092

Secretary: JOHN F. JADRIČ, 19650 Newton Ave., Euclid, O. 44119

Recording Secretary: FRANK SAJN, 509 Karl Dr. Richmond Hts., O. 44121

Treasurer: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174th St., Cleveland, O. 44119

BOARD OF AUDITORS

Pres.: JOSEPH PONIKVAR, 27601 Fullerwood Ave., Euclid, O. 44132

II. Auditor: DAMJAN TOMAZIN, 18900 Kildeer Ave., Cleveland, O. 44119

III. Auditor: HAROLD J. VOLPE, 21430 Wilmore Av., Euclid, O. 44123

For INFORMATION Call or Write to Slovenian Men's Association, John F. Jadrič, 19650 Newton Ave., Euclid, O. 44119. Tel. IV 1-2344

Publication Organ: AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103.

Rak je nebrzdana delitev celic

Za zdaj je mogoče ozdraviti v povprečju le približno tretjino bolnikov.

Rak je pomemben družbeni problem sodobnega človeštva, saj je med vzroki smrti na drugem mestu, rak nekaterih organov (zlasti na pljučih) pa postaja predvsem v civiliziranih deželah čedalje pogostejši. Je tudi še neresen medicinski problem, saj je zdaj mogoče ozdraviti v povprečju le okrog eno tretjino bolnikov. Rak je tudi biološki problem, saj napada praviloma vse mnogoceličarje.

Rak je bolezen, pri kateri se katerakoli celica organizma začne nebrzdano deliti, vdirati v zdravo okolno tkivo in delati zasevke tudi v oddaljenih delih organizma. V nekem pogledu spominja na zgodnje nezrelo stanje, v kakršnem je bila celica pred rojstvom. Izkušnje laboratorijskih delavcev in praktičnih zdravnikov govore za to, da pre-

hod iz normalne celice v rakavo ni en sam skok, ampak da gre za celo vrsto napredujočih sprememb; poznamo namreč predrakava obolenja, dalje rake, ki se le počasi razvijajo, in tiste, ki so hudo zločesti in neizcurljivi u more organizem v kratkem času.

Raka lahko povzročimo na živilih na razne načine. Lahko ga presadimo z bolne živali na zdravo. Izvemo ga lahko s fizikalnimi dejavniki (z radioaktivnimi izotopi, z rentgenskimi žarki, z ultravijoličasto svetlobo), s celo vrsto kemijsko znanih snovi, izmed katerih jih civilizirani človek nekaj sam vnaša v svoje okolje, na primer produkte gorenja in kaje cigaret. V poskusu na živalih lahko izvemo raka z virusi; tudi za človeka ni mogoče izključevati

tega vzroka. Rak lahko nastane zaradi delovanja notranjih dejavnikov, n. pr. iztirjene presnove, mutacij po pomoti in določene kombinacije dednostnih dejavnikov. Pri nastajanju in zdravljenju raka ne smemo pozabiti še na obrambne procese organizma; pravimo sicer, da rak nezdravljen praviloma vodi do smrti, vendar pozna svetovna literatura že okoli sto dokazanih primerov, ki prikazujejo samoodsebno ozdravljenje raka.

Številne teorije skušajo razložiti nastanek raka, vsaka izmed njih ima kak tehten razlog zase. Težavno je iskanje skupnega imenovalca, saj imamo toliko rakov, kolikor je tkiv, in poznamo ceo vrsto rakotvornih dejavnikov. Morda enotnega skupnega mehanizma niti ni?

Vse poti pa kažejo na celico, jedro kot končno postajo, na kateri se sproži mehanizem za nastajanje raka. Učinek fizikalnih, kemijskih in virusnih rakotvornih dejavnikov lahko razložimo z učinkom na deoksiribonukleinsko kislino, ki jo najdemo v celicnem jedru. Možno je, da prvotna motnja ne zadene samega jedra, ampak najprej faktorje v citoplazmi, ki uravnavajo delovanje jedra.

Sodobno zdravljenje raka pozna kirurški nož in radioaktivno sevanje, v pomoč obema pa je še uporaba nekaterih zdravil (kemoterapija). Raziskovalci napovedujejo velik napredek prav tej tretji metodi zdravljenja raka, ki je najmlajša in najbrž še ni izčrpala vseh možnosti. Veliko si obetajo tudi od preprečevanja raka, ki bo postalo mogoče z učinkovito organizirano borbo proti že znanim navadam in razvadam, snovem in žarkom, ki utegnejo povzročiti ali sprožiti raka pri človeku, in s spoznavo nadaljnjih rakotvornih faktorjev. Nadejamo se lahko, da bo rak še v tem stoletju potisnjen v tak položaj, kot je zdaj pljučna tuberkuloza, da torej ne bo več pomenil tako hudega družbenega zla kakor dandanes.

Kdo je, ki v meni kot ptička
čudežna ves dan poseda,
zvonko mi vriska in poje?
Naša slovenska beseda!

M. Kunčič

MODERNA KUHAŠKA RAZSTAVA — Tole, kar drži pred seboj mlado dekle na sliki, je bolj podobno kakemu modernemu orožju, pa so vendar le elektronske tube za moderno elektronsko peč, v kateri bo mogoče pripraviti dobro pečenko namesto v urah — minutah.

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING
Telephone: 946-8436

Tamara Bunke usodna ženska za Guevaro

WASHINGTON, D. C. — Sele sedaj prihajajo na dan poročila o okoliščinah, ki so vodile do tragičnega konca znanega komunističnega voditelja Che Guevare. Vodilno vlogo pri tem je igrala mlada komunistka Tamara Bunke, rojena v Argentini, toda hči nemškega komunističnega imigranta. Seveda je postala tudi ona komunistka, kakor hitro se je njen oče preselil nazaj v Vzhodno Nemčijo.

Ker je bila nadarjena in je znala jezike, so se zanjo hitro zanimali nekateri rdeči špijoni. Vpregli so jo v svojo službo in poslali v Latinsko Ameriko z nalogo, da se tam vgnezi v Guevarino okolico in špijonira za Moskvjo, kaj Guevara dela. Tamara, ali s posebnim imenom Tanja, se je hitro znašla v svoji dvojni vlogi. Še več: posrečilo se ji je, da je dobila službo v tiskovnem uradu predsednika bolivijske republike. Tam ni imela samo dostopa do vseh zaupnih poročil, ampak tudi do dokumentov, ki so jih komunisti rabili za svoja podtalna potovanja. Guevara je poznala že v Nemčiji, znova je pa navezala stike z njim l. 1967. Kot članica predsednikovskega tiskovnega urada je imela možnost potovati neovirano po vsej Boliviji in pri tem prevažati — komuniste. To je bilo tudi povod za Guevarin tragični konec.

Tanja je namreč v marcu 1967 prepeljala v bližino Guevarinega skrivališča dva odlična komuniste. Svojega avtomobila ni pustila blizu skrivališča, ampak v mestu Camiri, 50 milj daleč od skrivališča. To je bilo v redu. Skrajna njena zanikanost je bila v tem, da je svoj avtomobil premalo skrila v Camiri in da je v njem pustila važne, zaupne dokumente. Pomanjkanje smisla za disciplino jo je dalje zapeljalo, da se je v Guevarinem skrivališču držala kar tri tedne. Med tem so v Camiri postali pozorni na njen avtomobil in v njem odkrili dokumente.

Bolivijska policija je ob sodelovanju ameriških strokovnjakov kmalu odkrila vrednost dokumentov. Začela je sistematično loviti bolivijske komuniste in jim nastavljati pasti. V neko tako past je padla tudi skupina 17 komunistov, med njimi je bila tudi Tanja. Zajeli so jo pri prehodu čez neko reko in jo pobili do zadnjega moža. Tudi Tanja je takrat padla.

Nekaj mesecev pozneje je tudi Guevara sam zašel v zasedo in bil ranjen. Potem ga je pa smrtno nevarno ranil član bolivijske tajne policije.

Druge podrobnosti še niso bile objavljene, posebno ne o stikih med Guevarom in Tanjo.

Korist dežele prvo!

WASHINGTON, D. C. — "Korist dežele je najvišji zakon!" so trdili stari Rimljani in za njimi večina drugih narodov. Tudi v naši deželi velja še vedno to načelo. Zato je človek malo iznenaden, ko sliši koga stavljati skupinske ali strankarske koristi pred splošne narodne.

Ko se vsi trezni ljudje ženejo za to, da bi bil v deželi uveden nadzor nad prodajo in lastovanjem orožja, se je eden od vodnikov Kongresa rasne enakosti — CORE Roy Innis izjavil proti temu, ker se boji, da bi se tak zakon ne izvajal nepristransko, ampak v škodo črncev. "Črno ljudstvo bi bilo razoroženo, belo pa ne," je trdil Innis.

Dognati je treba najprej, ali je učinkovit nadzor nad prodajo in lastovanjem orožja koristen ali ne. Če pridemo do zaključka, da je koristen — večina naše dežele je prišla do takega zaključka — potem se je treba za

uvedbo nadzora zavzeti.

V kolikor bi prišlo do pristranskega izvajanja zakona, je treba nastopiti proti temu, ne pa se pognati v boj proti uzakonitvi nadzora sumega.

Sen. Pell obiskal Prago

WASHINGTON, D. C. — Demokratski senator Pell je bil svoje dni uradnik našega državnega tajništva. Tam ga je tudi doletela služba pri našem poslanstvu v Pragi. Zato je sedaj šel za šest dni na obisk v Prago, da se sreča s svojim prijatelji med Čehi. O svojem obisku je poročal tudi državnemu tajništvu.

Zanimiv je pa njegov predlog, kako reševati spore med našo deželo in Čehoslovako. Pell je proti temu, da bi ta posel vršili redni uradniki državnega tajništva. Je vnet za imenovanje posebnega "posredovalca", ki bi skušal čim hitreje izgladiti vsa trenja med nami in Prago.

Kot se vidi, senator Pell ne zaupa, da bi naši poklicni diplomati s potrebno hitrostjo reševali zadeve s Prago. Spornih zadev, ki bi zahtevale hitro reševanje, je pa menda že sedem, njihovih števil bo hitro rastlo, kakor hitro preboli sedanji režim tovariša Doubčeka septembrsko krizo.

Japonke žive dalj

TOKIO, Jap. — Japonci dosežejo povprečno starost 68,9 let, Japonke pa 74,2 leti. To je največja povprečna starost v vseh državah Azije.

Moški dobijo delo

Custodian
11-suite apartment. Lake Shore Blvd.; part rent free. Call KE 1-8092. (136)

Ženske dobijo delo

Službo dobi
Iščemo Slovenko s prijatelno osebnostjo in izgledom, staro od 25 — 40 let, da jo izučimo kompletnega čiščenja bogatih domov v predmestjih Clevelanda. Prikladne ure, dobra plača in pogoji. Avto in znanje angleščine zaželeno. Kličite za osebni sestanek 331-4048. (x)

Delo za žensko
Iščemo žensko, 3 ure vsak večer, 6 večerov tedensko za lahko čiščenje v Euclid okolici. Dobra plača; od 11. zvečer do 2. zjutraj. Idealno za žensko ki dela drugo izmeno ali če njen soprog dela drugo izmeno. Izkušena ima prednost ampak ni potrebno. Kličite 943-3333. (140)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Enodružinska hiša, 5 sob, moderna kopalnica, preproge od stene do stene v sprejemni sobi in jedilnici, zavese. V fari sv. Vida. 881-9336. —(17,19 jul)

Hiša naprodaj
Zidana ranch hiša, 3 spalnice, priključena garaža, preproge, 2 kopalnici, družinska soba, zasebna sobica. Lot 85 x 227. \$23.900. Lastnik 731-1162. —(140)

Lastnik prodaja
Eno dvodružinsko hišo, 5-5, in eno enodružinsko hišo, 7, na enem lotu, na 6705 Bonna Ave. Oglasite se osebno ali kličite 391-3720. (11,12,17,18,19 jul.)

Stanovanje v najem
3 neopremljene sobe in kopalnica na 1053 East 71. St. Kličite 361-0989 po 4:30 popoldne. (15,17,20 jul)

D. RAULJEN:

Mrtvi ognjenik

V Lenki spet vzplamti spomin. Planila je takrat k teti Agati, se zagrebla v njeno široko nabrano krilo in v predpasnik, ki je vonjal po rožmarinu in lilijah, kakor vsa njena soba. Čutila je takrat njene mehke prste v svojih kodravih laseh, vonjala je topli diš njenih ust, ki so skušale tolažiti, a niso mogle najti pravih besed. Sele tedaj so Lenko nezadržno posilile solze in je jokala tako, kakor je nekoč videla jokati mater. Spomin za trenutek ugasne. Lenka se je zbudila šele drugo jutro v tetini sobi. Sama se je zbudila, zeblo jo je, skrila se je nazaj pod odejo. Previdno je vstopila teta Agata, prinesla je vročega mleka. Lenka je srebala počasi, zdelo se ji je, da tudi mleko diši po lilijah in rožmarinu. Zdaj pa zdaj je vprašujoče pogledala teto. Tetine ustne so bile to jutro tako tanke in blede in se niso zganile.

"Ne morem več, teta," je Lenka odklonila skodelo, ki jo je teta nagibala k njenim ustom. In spet ni teta prav nič rekla. Lenko pa je tako težilo tisto vprašanje, ki ga ni mogla izdavi iz sebe, da bi bila najrajši zakričala. Kako je vendar spodaj? Naposled se je posilila in zavekala:

"Jaz bi rada k mami!" Tanke, blede ustne so se komaj za spoznanje premaknile:

"Otrok ubogi..." "Brž se oblečem," je skočila Lenka iz postelje.

"Potrpi, Lenka, drugo obleko prinesem, prazno obleko... Ljudje prihajajo..." Bridka slutnja je prešinila dekliško glavicu.

"Ali je mami hudo?" je vprašala Lenka.

"Nič več, dete." "Umrlj?" je planilo iz otroka. "Umrlj, ponoči."

Besedi, ki jih je polglasno, toda odločno, odsekano izgovorila teta Agata, sta švinstili in ranili kakor meč. Potem...

Lenka se zdrzne, a predpasnikom si brz otare oči in obraz, obriše se lase nad čelom in jih poravnava z obema rokama... ali se ni zdajle nekdo oglašil v veži? Lenka in teta se spogledata. Globok bas odmeva po hiši.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

PLANO, ILL. — Route 34. Business on ground floor. 3 offices. 3 room deluxe apt. on 2nd floor. 3 yr. old bldg. Avail. now. \$42,500. 553-7725. (139)

BUSINESS OPPORTUNITY

GRILL & BILLARD ROOM — BY OWNER. Well established. Good location. North side. Operates 7 days. 334-9342. (136)

DELICATESSEN — BY OWNER. Good business in expanding Palatine, Ill. Next to liquor store and parking lot. 16 S. Bothwell, Palatine. 359-1848. (136)

RESTAURANT — OAK PARK AREA. Established 22 years. Mrs. K. at 332-0224. (136)

DRIVE-IN — By Owner. Truck Stop. Southeast side. \$35,000 or best offer. RE 1-1543. (138)

"Mir z vami!... Mir z vami!" Resnica, gospod župnik je prišel.

Stal je v veži in si z velikim robcem brisal potno čelo in zardeli obraz. Suhljat in šibak je bil pred dvajsetimi leti prišel iz haloških krajev v Bele vode, tu pa si je opomogel, se zredil in postal hud in pravičen pastir svojim raztresenim ovcam. Rad

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

TOOL AND DIE MAKERS

IMMEDIATE OPENINGS

Experienced on Progressive and Compound Dies.

Mandex Mfg. Co., Inc.
2614 W. 48th St., Chicago (138)

MAINTENANCE MAN

For candy plant.
Steady work. Good pay.
539-2700. (136)

NIGHT WATCHMAN — West side indust. bldg. Exped. only. \$1.60 per hr. No age limit.

Mr. Horewitch FR 2-1891. (136)

Set-Up Man Punch Press Dept.

IMMEDIATE OPENINGS

Experienced on Progressive and Compound Dies.

Mandex Mfg. Co., Inc.
2614 W. 48th St., Chicago (138)

HOUSEHOLD HELP

CARETAKER — Pensioner or middle-aged couple. Own furnished apt. Utilities paid. Small rent in exchange for gen. maintenance work for cor. house. References 252-8593. (136)

COMPANION — Live in with elderly lady with poor vision. Chgo. Apt. Hotel. 5 day wk. Must speak, read & write English. Local refs. \$60 per wk. Call 432-0821 collect. (136)

GENERAL HOUSEWORK — Experienced lady. Saturdays. Prefer stay, if necessary. References. Call 528-1000 — Room 1016.

Mrs. McNeal Mornings. (136)

REAL ESTATE FOR SALE

Wisconsin. IN the beautiful Chain-O-Lakes area at Waupaca, Wisconsin: MODERN Homes; a clean place to bring up your children or to retire. Write for Brochure. One Lake Cottage. LUMBERYARD, large shop, also plumbing and electrical material; just the place where 2 or more young men can make a good living. Across the road a beautiful LAKE HOME, 225 ft. Lake front. Can be bought together or separately. John M. Larson Realty Co., Waupaca, Wis. 54981 Ph. 715-258-7340. (136)

BENSENVILLE — By Owner — Deluxe 1-of-a-kind 4 bdrm. tri-level. Also, adjoining 100' on Irving Park by 165' w/ 5 rm. frame & 3 rm. cottage. 766-6596. (136)

HOUSE on Fox river — Raising 7 children. needs new owner. Pappa Bear transf. Mamma Bear desperate. Neighborhood children free. Slight charge for birds, squirrels, small animals, fish. \$20,000. For info. call Avery's Funny Farm, 639-3609. (136)

se zaganja v hribovje, obiskuje kmetije, tudi kadar ga ne kliče dolžnost. Prejšnje čase je večkrat prišel tudi k Artniku na obisk. Po smrti prve gospodinje pa je bil v hiši redek gost. Saj ni bilo prave priložnosti več. Smrt dobre gospodinje je dolgo ležala kakor črna senca na Artnikovi domačiji. Ko se je Artnik vnovič oženil, preden so se meseci iztekli, je zaman vabil župnika na gostijo. Izgovarjal se je župnik s svojo obilnostjo in slabim srcem. Že nekajkrat prejšta v župnišću trčila vkup. Potem se strogi župnik in ponosni Artnik nista več prijazno pogledovala. Če nihče drugi, Lenka je to neprijetno čutila. Čeprav torej gosta od fare že dolgo ni bilo pri hiši, je lahko župnik takoj, ko je stopil v vežo in nekaj časa zaman čakal sprejema, razpoznaval, da pri hiši nekaj ni v redu. Ko je nanoslo, da je moral s popotnico na Smrekovec, bi se pač po nepotrebnem čudila vsa fara, ako se ne bi zgledal pri Artniku. Ne kaže, da bi se razvedelo naokoli: šel je tam mimo kakor skregan, ni se potrudil pod bahavo streho. In tako stoji zdaj za vežnimi vrati ves rdeč, ker je zmagal tolikšne klance, kar naprej si briše potno čelo in obraz in poslušaj, kako doni njegov bas pod oboki veže in kuhinje.

"Ste onemeli?... Ste vsi na delu?... Ali ste nemara zboleli?" vpraša vnovič v prazno.

"Nismo, gospod župnik," mu prihitijo po stopnicah naproti teta Agata. Grenkosladek je njen

Cleveland Stokers FOOTBALL (SOCCER)

at the Stadium
SAT. JULY 20, 8 P.M.
CLEVELAND
vs.
ATLANTA

Bleacher seats \$1.00
Student tickets \$1.00
All lower deck \$3.00
Tickets on sale at the stadium or Richman Brothers

V DOBRI KONDICIJI — Luna Deloney, 25 let stara učiteljica telovadbe, je pokazala svojo telesno čvrstost s tem, da se je povzpela na 140 čevljev visok radio stolp. Za nagrado je dobila 5000 "trgovskih znamk".

nasmeh, ko se ponižno skloni k župnikovi roki, da jo poljubi.

"Že prav, že prav," izmika roko gospod župnik, a je ne odtegne. "Pridna, tetka Agata! Vedno skrbna, vedno doma, zvesta straža te hiše!... Zdaj bi rad še gospodarja in gospodinjjo pozdravil."

"Oče so legli," se oglasi Lenka, ki je pravkar stopila s stopnic v vežo.

"Kaj čujem? Crednika sem izpovedal, ker se siromak poslavlja in ne bo nikoli več vstal. In zdaj naj izpovem še Artnika, ki mi pri belem dnevu leže v posteljo?... Ali kaj se šalim! Je bolezen, ali slabost?"

"Sami vam povedo," je v zadregi odgovorila Lenka. Že sta z Agatko hiteli vabiti gospoda v gostinsko sobo. Bali sta se le tega, da ne bi pogledal v kuhinjo, kar je sicer rad storil. Tokrat ne bi utregel. Kajti ob ognjišču, prav tam, kjer je nekoč omahnila Lenkina mati, je še dalje zdel Peter. Kazalo je, da vdano uživa milost domače hiše. Nemara premišlja, kam ga bo spet gnala tista bolečina, o ka-

teri pravi, da je ne more utolažiti ne v prsih ne v glavi. Zdaj je vse tiho, dom je spokojen kakor le redkokdaj, a morda le še trenutek in spet se bo razvnela burja s tisto silo, s kakršno se kdaj pa kdaj utrga vihar izza globeli za Smrekovcem. Še je dano Petru, da kakor izgubljena barka uživa kratko urico pristanka v domačem kraju. A že bo treba spet ven, bogve kam, bogve kam. Peter ždi ob ognjišču, rad bi bil spet enkrat ves pomirjen in zbran, tako priseben in bister kakor je mogoče biti le na lastnem domu. Toda že se mu zdi, da bo zdaj spet jezljivo planil gospodar iz izbe in pognal njega, Petra, nevšečnega brata, čez prag, da bo komaj ubiral svoje suhe, šklepetajoče, že tolikokrat premrle kosti... Ni drugače, moral bo spet odtod. Toda to uro še ne pojde. Mar se ni oglašil v veži prijazni, globoki glas gospoda fajmoštra? Ali ni zdajle stopil rejeni gospod v gostinsko sobo. O, postrežejo mu kakor se spodobi, in potem se bo gotovo še dolgo zadržal v pogovoru z gospodarjem. Kako

prav, — naj se le izpove gospodar! Obložena je njegova vest, treba je, da se pogovori z župnikom. Peter še ne pojde z doma, počakal bo do kraja. Ne prej kakor tedaj, ko se bo župnik odpravil, stopi tudi on, Peter, iz hiše. Pospremi ga v dolino. Potoži mu svojo bridko žalost, izpove se mu o vsem svojem zapravljenem, izgubljenem življenju.

Vrata v gostinsko sobo so odprta. Lenka je stopila v shrambo iskati postrežbe. Sedeč na ši-

rokem gospodarjevem stolu, z vsem svojim obilnim životom zleknen nazaj na naslonjalo gleda gospod župnik venomer predse in nekam nejeverno maje z glavo na nizkem vratu. "Legel da je, praviš, Agata?" "Legel." "A kaj se je zgodilo?... Nekaj mi prikrivaš, Agata!" "Sama se pogovorita, gospod župnik. Ni težjega, kakor biti srednik med sprtima bratoma." Agati je šlo na jok. (Dalje prihodnjič)

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

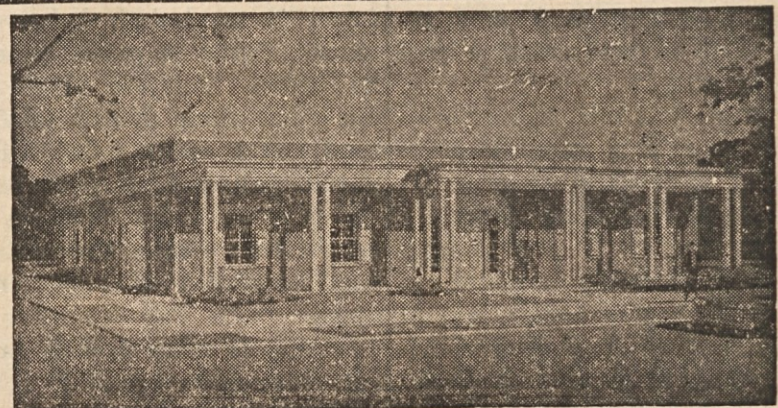
17330 Broadway

Maple Heights

Naznanjamo, da bomo odsej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnina. Se priporočamo:

ANDY HOCEVAR in SINOVI

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd.
KENmore 1-6300

1053 East 62nd Street
HENDERSON 1-2088

Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road
KENmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo, da je dne 17. junija 1968 v Gospodu preminula naša preljuba mama, stara in prastara mati

MARY URBAS

Pokojna je bila rojena 10. aprila 1890 v Velikih Laščah na Dolenjskem, Slovenija. V Ameriko je prišla pred 60 leti.

Pokopali smo jo 20. junija 1968. Iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda smo jo v pogrebnem sprevodu prepeljali v cerkev sv. Vida, kjer je bila zanj darovana pogrebna sv. maša, nato pa na pokopališče Kalvarija, kjer smo jo položili k poslednjemu počitku.

Iskreno se zahvaljujemo č. gg. duhovnikom, ki so darovali sv. mašo in opravili svete cerkvene obrede. Prisrčno zahvalo izrekamo članicam in članom podružnice št. 25 SZZ, društva Danica št. 11 ADZ, ter vsem, ki so v pogrebnem zavodu molili skupno sv. rožni venec. Hvaležni smo vsem, ki so darovali za sv. maše in poklonili cvetje in vence in dali na razpolago avtomobile za pogrebni spreved. Zahvalimo se vsem, ki ste prišli kropit, vsem, ki ste bili pri sv. maši in zlasti tistim, ki ste spremljali našo mamo do groba in z nami še molili za večni pokoj njene duše.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, kolikor smo imeli naslove. Če bi kdo naše posebne zahvale ne bil dobil, lepo prosimo oproščenja in naj sprejmejo tole našo zahvalo, ki jo izrekamo vsem, ki so mami storili kako dobroto, posebno v zadnjem času življenja, vsem, ki so jo ob smrti in slovesu počastili in sploh vsem, ki so pripomogli, da so bile pogrebne slovesnosti tako ganljivo lepe.

Posebej se zahvalimo Zakrajškovega pogrebnemu zavodu, ki nam je uredil pogrebne priprave in odlično vodil pogrebni spreved.

Njeni blagi duši daj, Bog, svoj nebeški raj!

Zalujoci:

Hči MARY KOVELAN, sin JOHN W. URBAS,
snaha in zet, 5 vnukov in 6 pravnukov.

Cleveland, Ohio, 17. julija 1968.

NAPETA POZORNOST — Japonsko dekletce poslušaj glasbo iz male škatlice z napeto pozornostjo. Vsak poteg-laj za vrstico sproži pet minut dolgo melodijo v skrinjici.

V TUJINI — Zelva, ki jo vidimo na fotografiji, je bila pred 30 leti ujeta na otočju Galapagos v južnem Pacifiku in prepeljana na Bermude, kjer si jo v tamkajšnjem živalskem vrtu radi ogledujejo odrasli in otroci.